

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z PRZYRODY DLA KLASY IV

Przedmiotowy system oceniania z przyrody powstał w oparciu o analizę następujących dokumentów:

- 1) Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz. U. 1991 nr 95 poz. 425 wraz z późniejszymi zmianami);
- 2) Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 roku w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych ;
- 3) Podstawa programowa geografii;
- 4) Wewnątrzszkolny System Oceniania w Szkole Podstawowej w Gardnie;
- 5) Program nauczania ogólnego przyrody w klasie IV szkoły podstawowej „Tajemnice przyrody”

I. Cele ogólne oceniania:

- rozpoznanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez uczniów wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych
- poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć
- motywowanie ucznia do dalszej pracy
- przekazanie rodzicom informacji o postępach dziecka
- pomoc uczniowi w samokształceniu
- dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania

II. Obszary aktywności ucznia podlegające ocenie:

- Zakres wiedzy i umiejętności
- Posługiwanie się w opisie pojęć, środków, narzędzi i metod prawidłową terminologią
- Organizacja pracy
- Rozwiązywanie problemów
- Stosowanie wiedzy przedmiotowej w sytuacjach praktycznych
- Aktywność na lekcjach
- Współpraca w grupie
- Wkład pracy ucznia i zaangażowanie w podejmowane działania
- Kultura przekazywania wiadomości

III. Kryteria oceny wiedzy przedmiotowej:

Stopień **celujący** otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania
- potrafi stosować wiadomości w sytuacjach problemowych
- umie formułować i dokonywać analizy lub syntezy nowych zjawisk
- proponuje nietypowe rozwiązania
- osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych

Stopień **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- w pełni spełnia wymagania z poziomu rozszerzonego i dopełniającego
- potrafi biegłe i samodzielnie używać sformułowań przyrodniczych
- projektuje doświadczenia i je prezentuje
- dostrzega i ocenia związki dotyczące zjawisk przyrodniczych i działalności człowieka
- przewiduje następstwa i skutki działalności człowieka oraz przebieg procesów naturalnych w przyrodzie, wyjaśnia je, rozwiązuje problemy

Stopień **dobry** otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wszystkie wymagania poziomu koniecznego i podstawowego
- podejmuje udane próby rozwiązywania niektórych zadań i problemów z poziomu rozszerzonego i dopełniającego
- poprawnie używa podręczników z zakresu wiedzy przyrodniczej oraz pomocy naukowych
- właściwie wykorzystuje przyrządy do obserwacji i pomiarów elementów przyrody
- korzysta z różnych źródeł informacji
- dostrzega wpływ przyrody na życie i gospodarkę człowieka
- proponuje działania na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego
- dokonuje porównań zjawisk i elementów przyrody, posługując się terminologią przyrodniczą

Stopień **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wszystkie wymagania z poziomu podstawowego i koniecznego

- rozpoznaje i ocenia postawy człowieka wobec środowiska przyrodniczego
- potrafi opisać procesy zachodzące w środowisku przyrodniczym
- posługuje się mapą jako źródłem wiedzy przyrodniczej
- przy pomocy nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązania typowych zadań i problemów
- przy pomocy nauczyciela potrafi korzystać z innych źródeł wiedzy

Stopień **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- wykazuje się znajomością i zrozumieniem podstawowych pojęć
- przy pomocy nauczyciela rozwiązuje typowe zadania o niewielkim stopniu trudności
- przy pomocy nauczyciela potrafi korzystać z różnych źródeł wiedzy – mapy, globusa
- rozpoznaje i nazywa podstawowe zjawiska przyrody
- posiada, przejawiający się w codziennym życiu, pozytywny stosunek do środowiska przyrodniczego

Stopień **niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania, które są potrzebne do dalszego kształcenia
- nie potrafi rozwiązać problemów przedmiotowych o elementarnym stopniu trudności, nawet przy pomocy nauczyciela
- nie zna podstawowych określeń przyrodniczych

III. Sposoby oceny pracy ucznia:

a) Przygotowanie do zajęć:

1. Uczeń powinien być przygotowany na każdą lekcję
 - obejmuje go znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji
 - uzasadniona nieobecność ucznia na ostatniej lekcji lub szczególna sytuacja osobista mogą zwolnić ucznia z ww. powinności lecz uczeń powinien usprawiedliwić się przed lekcją nauczycielowi
 - uczeń może być w ciągu semestru dwukrotnie nieprzygotowany do lekcji. Fakt ten zgłasza przed lekcją nauczycielowi, który odnotowuje nieprzygotowanie w dzienniku lekcyjnym w postaci minusa. Jeśli uczeń otrzyma dwa minusy, to kolejne nieprzygotowanie jest jednoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej.

Uwaga: Za nieprzygotowanie do lekcji rozumie się nie opanowanie materiału z trzech ostatnich lekcji, brak podręcznika czy zeszytu.
2. Uczeń nieobecny na lekcji ma obowiązek uzupełnienia notatki w zeszycie przedmiotowym. Gdy uczeń nie wykona ww. czynności uznawane jest to jako nieprzygotowanie ucznia do zajęć.

b) Odpowiedź ustna:

1. Uczeń pytany jest z materiału, jaki obejmuje trzy ostatnie lekcje
2. Jeśli nie jest przygotowany do lekcji, a nie zgłosił tego przed lekcją otrzymuje ocenę niedostateczną

c) Prace pisemne:

1. Prace pisemne za wyjątkiem kartkówek są zapowiedziane przez nauczyciela
2. Kartkówki (do 15 minut) obejmują zakres z trzech ostatnich lekcji
3. Sprawdziany (do 45 minut) obejmują materiał z działu. Sprawdziany muszą być zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem i potwierdzone wpisem do dziennika lekcyjnego
4. W przypadku długiej nieobecności ucznia, ma on obowiązek napisania zaległego sprawdzianu w terminie nie przekraczającym dwa tygodnie od momentu powrotu ucznia do szkoły. Nie napisanie zaległych prac pisemnych jest jednoznaczne z oceną niedostateczną
5. Uczeń może poprawić otrzymane oceny w terminie dwóch tygodni od uzyskania informacji o wyniku sprawdzianu
6. Uczeń ma prawo poprawić ocenę niedostateczną i dopuszczającą ze sprawdzianu najwyżej o dwa stopnie
7. Rodzice i prawni opiekunowie ucznia mają prawo do wglądu prac pisemnych (kartkówki, sprawdziany) ucznia podczas konsultacji z rodzicami
8. W sytuacji, gdy uczeń podczas pisania pracy pisemnej (sprawdziany, kartkówki) korzystał z tzw. pomocy, gdzie próbował oszukać nauczyciela i postępował nieuczciwie otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawy

Prace pisemne są oceniane punktowo. Punkty uzyskane z pracy ucznia są przeliczane na procenty na podstawie których wystawiana jest ocena wg progów procentowych obowiązujących w naszej szkole:

100% - 98% - celujący
97% - 86% - bardzo dobry
85% - 70% - dobry
69% - 50% - dostateczny
49% - 33% - dopuszczający
32% - 0% - niedostateczny

Oceniając prace pisemne uczniów z obniżonymi wymaganiami uwzględnia się następującą punktację procentową:

100% - 98% - celujący
97% - 83% - bardzo dobry
82% - 66% - dobry
65% - 46% - dostateczny
45% - 25% - dopuszczający
24% - 0% - niedostateczny

d) Aktywność na lekcji:

1. Aktywność na lekcji jest oceniana za pomocą plusów. Ocenie bardzo dobrej odpowiadają trzy plusy. Brak aktywności (nie wykonanie poleconej pracy przez nauczyciela podczas lekcji) jest oceniane za pomocą minusów. Trzy minusy równają się ocenie niedostatecznej
2. Uczeń zobowiązany jest do prowadzenia zeszytu przedmiotowego, w którym powinny znajdować się notatki i schematy z każdej lekcji.
3. Za zadania dla chętnych lub zadania podjęte z własnej inicjatywy, uczeń może uzyskać ocenę celującą. Uczeń uzyskuje także ocenę celującą za twórcze rozwiązywanie problemów lub wykraczające poza program nauczania prace i wypowiedzi

e) Przygotowanie referatów korzystając z dodatkowych źródeł informacji (w formie mapy pojęciowej, albumu, plakatu)

f) Praca w grupach (oceniana jest aktywność, wkład i efekt pracy, stopień zaangażowania i umiejętność prezentacji)

g) Estetyka prowadzenia zeszytu przedmiotowego (sprawdzana jest raz w semestrze)

h) Aktywność pozalekcyjna (sukcesy osiągnięte w konkursach przyrodniczych i ekologicznych, duże zaangażowanie w pracy na rzecz ochrony środowiska wpływają na podwyższenie oceny z przedmiotu)

IV. Ocenianie semestralne i roczne:

- a) Ocena semestralna – bierze się pod uwagę wszystkie formy sprawdzania wiadomości i umiejętności, szczególną uwagę zwraca się na sprawdziany z poszczególnych działów
- b) Ocena roczna – ustala się na podstawie ocen uzyskanych w obydwu semestrach

Wszystkie plusy i minusy podsumowane są na koniec każdego semestru i zamieniane na ocenę cyfrową. Uzyskanie trzech plusów jest równoznaczne z oceną bardzo dobrą, a uzyskanie trzech minusów z oceną niedostateczną.

V. Zasady uzasadniania i komentowania ocen:

1. Oceny śródroczne i roczne - niedostateczne z zajęć edukacyjnych - muszą być uzasadnione na piśmie i dołączone do protokołu rady klasyfikacyjnej.
2. Nauczyciel wystawia ocenę, starając się, aby była ona najbardziej rzetelną informacją o rzeczywistych osiągnięciach edukacyjnych ucznia.
3. Ocena powinna być opatrzona komentarzem, który będzie wskazówką dla ucznia, w jaki sposób może on podnieść swoje osiągnięcia edukacyjne:
 - a) komentarz może być pisemny lub ustny
 - b) oceny z prac klasowych komentowane są pisemnie
 - c) nauczyciel przekazuje uczniowi informację o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie: co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien się dalej uczyć
 - d) komentarz musi być sformułowany w sposób życzliwy dla ucznia, nieraniący jego godności i uwzględniający jego wysiłek.

VI. Warunki i sposoby przekazywania rodzicom informacji o postępach i trudnościach w oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia

1. Sprawdzone i ocenione prace klasowe są przechowywane przez nauczyciela do końca roku szkolnego (31 sierpnia) . Na pisemny wniosek ucznia lub jego rodziców (opiekunów prawnych), sprowadzone i ocenione pisemne prace kontrolne oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia jest udostępniana uczniowi lub jego rodzicom (prawnym opiekunom)do wglądu na miejscu bez prawa do kopiowania.
2. Na wniosek ucznia lub jego rodziców(opiekunów prawnych) nauczyciel ustalający ocenę powinien ją uzasadnić na piśmie.
3. Rodzice (opiekunowie prawni) informowani są o postępach ucznia bezpośrednio poprzez aktualne wpisy ocen do dziennika elektronicznego, poprzez komunikatory dziennika elektronicznego lub na spotkaniach z nauczycielami w szkole.
4. O przewidywanych ocenach końcoworocznych nauczyciele poszczególnych zajęć edukacyjnych są zobowiązani poinformować ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) na 30 dni przed posiedzeniem rady pedagogicznej klasyfikacyjnej.
5. Indywidualne rozmowy nauczyciela z rodzicami (opiekunami prawnymi) w ciągu dnia pracy odbywają się po indywidualnym ustaleniu z nauczycielem pod warunkiem, że nie zakłóca to organizacji pracy nauczyciela.

Opracowała: Ewa Mular